

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B1-22Csp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121201492
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2023:1121201492.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, Bratislava, právne zast.: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, P.O. BOX 205, Bratislava, proti žalovanému: Z.. A. A., E.. XX.XX.XXXX, B.. U. J. X, I. Š., o zaplatenie 4 211,56 eur s príslušenstvom,

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy vo výške 358,99 eur spolu s príslušenstvom z a s t a v u j e .
- II. Súd žalobu z a m i e t a .
- III. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu - spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské nivy 1, Bratislava sa žalobou doručenou súdu dňa 25.02.2021 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na povinnosť zaplatiť mu sumu 4211,56 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovanej sumy od 21.01.2021 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

2. Žaloba bol odôvodnená na tom skutkovom základe, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 05.08.2016 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. BANKOMATKA QUATRO, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXXXXXX. Právny predchodca žalobcu tvrdil, že žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80%. Uviedol, že ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 3000,- eur a bol povinný platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 100,- eur. Poukázal na to, že dlžný zostatok predstavuje celkový debetný zostatok na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov a poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poistného plateného bankou v súvislosti s poistením. Tvrdil, že si žalovaný nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy, a to ani napriek viacerým výzvam. Dodal, že pred odstúpením pohľadávky na vymáhanie vystavil ku dňu 08.01.2021 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.12.2020 obsahujúci súhrn debetných položiek - istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného s konečným zostatkom na úhradu vo výške 4 211,56 eur. Vzhľadom na uvedené sa právny predchodca žalobcu domáhal aj úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe nesporeoval, že v roku 2016 uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. BANKOMATKA QUATRO, na základe ktorej čerpal úver vo výške 3 000,- eur. Tvrdil, že po čerpaní úveru ten začal aj splácať. Na svoju

obranu uviedol, že zmluvu podpísal v tiesni, pod tlakom okolností, v ktorých sa v tom čase nachádzal. Zároveň namietol platnosť zmluvy z hľadiska jej obsahu, mal za to, že suma vyčíslená nad rámec istiny predstavuje úžeru a obchádzanie zákona. Spochybnil výšku žalovanej sumy, keď tvrdil, že prestal platiť splátky po tom, ako splatil výšku istiny. Z dôvodu, že svoje tvrdenie nevedel preukázať, uviedol, že splatí len dlžnú časť istiny, a to sumu 1 350,- eur, pokiaľ v zmysle vyjadrenia žalobcu uhradil len sumu 1 650,- eur. Ďalej mal za to, že právny predchodca žalobcu pripravil nevýhodnú, až likvidačnú zmluvu o úvere, keďže sa úroky a sankčné úroky neustále navyšujú. Výšku úroku dojednanú v zmluve považoval za neprímeranú.

4. V replike žalobca uviedol, že žalovaný dňa 23.05.2016 vyplnil Žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty Bankomatka Quatro a zmluva o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Žiadosť“). Tvrdil, že v zmysle Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. platných a účinných v čase podpisu Žiadosti, došlo dňa 05.08.2016 k uzatvoreniu zmluvy a zároveň vydaniu kreditnej platobnej karty VÚB, a to prijatím a schválením Žiadosti bankou. Ďalej dodal, že kreditná karta je forma revolvingového úveru, t.j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Uviedol, že z kreditných a debetných transakcií žalovaného vyplýva, že žalovaný vyplnením a podpísaním Žiadosti súhlasil s opakovaným obnovením úverového limitu, keďže kreditnú kartu dlhodobo využíval v súlade s obchodnými podmienkami. Poukázal na to, že ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 3000,- eur so zmluvným úrokom vo výške 22,80 % ročne a so štandardnou splátkou vo výške 100,- eur mesačne. Uviedol, že žalovaný začal čerpať úverový rámec od 18.08.2016, pričom k okamžitému zosplatneniu celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške, došlo dňa 02.03.2018. Žalobca vysvetlil, že žalovanému bol poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru - revolvingový úver, ktorý je typický tým, že ho veriteľ dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Tvrdil, že z uvedeného dôvodu v priebehu trvania revolvingu nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť výšku RPMN, pretože sa úver čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Mal za to, že s uvedenou skutočnosťou výslovne počítajú aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 3 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z. z. Uviedol, že sa v zmluve o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nachádza aj indikatívny výpočet RPMN podľa vzorca v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. Poukázal ďalej na to, že žalovaný začal čerpať úverový rámec od 18.08.2016 a v prospech kartového účtu plnil celkovo sumu 1650,- eur. Žalovanú sumu 4211,56 eur špecifikoval tak, že predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poistného plateného bankou v súvislosti s poistením. Vysvetlil, že žalovaná suma pozostáva z istiny 2098,80 eur, poplatkov 22,60 eur, štandardného úroku 1753,77 eur a sankčného úroku 336,39 eur. Nakoniec žalovaný čiastočne zobral žalobu späť vo výške 358,99 eur predstavujúcej poplatky a sankčný úrok s prislúchajúcim úrokom z omeškania.

5. Žalobca dňa 26.10.2023 doručil súdu podanie, v ktorom doplnil, že k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého dlžného zostatku došlo v súlade s článkom V. bod 35. písm. a) Obchodných podmienok, a to z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Uviedol, že právny predchodca žalobcu doručil žalovanému predžalobnú upomienku dňa 09.02.2018. Z dôvodu, že žalovaný ani napriek predchádzajúcej výzve neuhradil omeškané splátky, uviedol, že veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 02.03.2018, a to pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.11.2017. Tvrdil, že sa žalovaný dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 20.11.2017 a k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru došlo po uplynutí 3 mesiacov od uvedeného dátumu a zároveň v čase do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Vo vzťahu k doručovaniu dokumentácie žalovanému odkázal na čl. XII. Obchodných podmienok a dodal, že oznámenie o zosplatnení bolo žalovanému zasielané formou obyčajnej listovej zásielky ako list 2. triedy, pričom nedoručenie tejto listiny zo spisu nevyplýva, preto podľa neho nie je dôvod uvedenú skutočnosť spochybňovať. Bol názoru, že zásielka s vyhlásením okamžitej splatnosti celého dlžného zostatku bola žalovanému zasielaná do dispozičnej sféry.

6. Žalovaný na ďalšie vyjadrenie žalobcu už nereagoval.

7. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie na deň 31.10.2023, na ktoré sa nedostavila žiadna zo strán sporu. Právny zástupca žalobcu žiadal o ospravedlnenie jeho neprítomnosti, súhlasil s prejednaním veci. Žalovaný svoju neprítomnosť neospravedlnil, ani nežiadal o odročenie pojednávania.

8. Súd vykonal dokazovanie listinami a zistil nasledovný skutkový a právny stav.

9. Medzi žalovaným a spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, Mlynské Nivy 1, Bratislava bola dňa 05.08.2016 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 51921213, a to na základe schválenia Žiadosti žalovaného o vydanie kreditnej platobnej karty Bankomatka Quatro zo dňa 23.05.2016. Na základe predmetnej zmluvy sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému ako spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver - revolvingový s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom platobnej karty, a to vo výške úverového rámca 3 000,- eur a žalovaný sa zaviazal predmetný úver vrátiť vo forme mesačných splátok po 100,- eur k 15. dňu v kalendárnom mesiaci. Medzi zmluvnými stranami bola ďalej dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 22,80% a RPMN 25,19%. Zmluva bola dohodnutá na dobu neurčitú s tým, že termín konečnej splatnosti bol určený na deň zániku zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru. Zmluva v čl. IV. a čl. V. špecifikovala poplatky a náklady spojené s vymáhaním pohľadávky.

10. Podľa výpisu z Bankomatky Quatro ku dňu 08.01.2021 súd zistil, že v zúčtovacom období od 19.08.2016 do 31.12.2020 bola štandardná úroková sadzba vo výške 22,80%, sankčná úroková sadzba 5% a štandardná splátka vo výške 100,- eur. Žalovaný čerpal úver v sume 3000,- eur dňa 18.08.2016. Ku dňu 31.12.2020 právny predchodca žalobcu evidoval nedoplatok v sume 4 211,56 eur, pričom deň splatnosti bol určený na deň 20.01.2021. V zmysle výpisu žalovaný vykonal v období od 21.09.2016 do 31.12.2020 kreditnú transakciu v celkovej výške 1 650,- eur. Debetná transakcia bola vo výške 5 861,56 eur.

11. Podľa predžalobnej upomienky zo dňa 02.02.2018 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku vo výške 300,- eur na kreditnej karte č. XXXXXXXXXXX, a to do 16.02.2018. V opačnom prípade upozornil žalovaného na možnosť zosplatiť úver. V zmysle predloženej kópie doručky bola predžalobná upomienka doručená žalovanému dňa 09.02.2018.

12. Listom zo dňa 02.03.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že vyhlásil okamžitú splatnosť úveru z dôvodu neuhradenia dlžnej splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas. Ku dňu 02.03.2018 právny predchodca žalobcu evidoval dlžnú čiastku v celkovej sume 2 606,96 eur, pričom žalovaného upozornil, že istina z dôvodu denného úročenia zákonným úrokom narastá.

13. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalobcom ako postupníkom bola dňa 30.11.2017 uzatvorená Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok. Na základe nej právny predchodca žalobcu postúpil na žalobcu pohľadávku evidovanú voči žalovanému v sume 4 211,56 eur titulom zmluvy o úvere č. 51921213. Uvedená skutočnosť bola žalovanému oznámená listom zo dňa 26.03.2021.

14. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného ku dňu zosplatnenia úveru, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových

vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa čl. V. bod 35. Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., ak klient nezrealizuje úhradu povinnej splátky, správca ho vyzve na jej vyrovnanie. V prípade, ak banka eviduje voči klientovi pohľadávku po lehote splatnosti, ktorú klient neuhradil ani v zmysle výzvy, má právo dočasne alebo natrvalo obmedziť realizáciu transakcií držiteľa karty na všetkých kartových účtoch vedených na meno klienta. Ak klient napriek výzve nezaplatí povinnú splátku v stanovenej lehote, banka má právo využiť jeden alebo viacero z nasledovných prostriedkov: a) vyhlásiť dlžný zostatok za okamžite splatný, b) domáhať sa vrátenia a ukončiť platnosť karty, c) uspokojiť svoju pohľadávku z poskytnutého zabezpečenia, d) vymáhať pohľadávku súdnou cestou, pričom banka má právo vymáhať od klienta všetky náklady spojené s uplatnením a vymáhaním pohľadávky, e) postúpiť pohľadávku tretej osobe.

Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

15. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným vznikol záväzkový vzťah uzatvorením Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 51921213 zo dňa 05.08.2016, a to akceptovaním Žiadosti žalovaného o vydanie kreditnej platobnej karty Bankomatka Quatro zo dňa 23.05.2016. Na základe predmetnej zmluvy bol žalovanému schválený úverový rámec 3 000,- eur, ktorý žalovaný čerpal dňa 18.08.2016. Žalovaný bol zaviazaný úver splatiť v mesačných splátkach po 100,- eur vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že jej predmetom bol bezúčelový spotrebiteľský úver - revolvingový úver s vykonávaním platobných operácií z úveru prostredníctvom platobnej karty. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba vo výške 22,80% a RPMN 25,19%. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru, právny predchodca žalobcu ho listom zo dňa 02.02.2018 vyzval na úhradu dlhu v sume 300,- eur do 16.02.2018 a upozornil ho, že v prípade neuhradenia dlhu bude oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaný predmetnú výzvu preukázateľne prevzal dňa 09.02.2018, dlh však neuhradil. Právny predchodca žalobcu následne listom zo dňa 02.03.2018 vyhlásil okamžitú splatnosť úveru z dôvodu neuhradenia dlžnej splátky, pričom ku dňu 02.03.2018 evidoval dlžnú čiastku v celkovej sume 2 606,96 eur. Skutočnosť, že list obsahujúci okamžité zosplatnenie úveru bolo žalovanému doručené, žalobca napriek výzve súdu nepreukázal. Tvrdil, že predmetná zásielka bola žalovanému doručená ako obyčajná zásielka, mal však za to, že sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Na základe uvedeného právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku žalovanú v predmetnom spore na žalobcu, a to dňa 23.03.2021.

16. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si takýto hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou súdneho konania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

17. Vzhľadom na to, že predmetom sporu je pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi bankou a spotrebiteľom, pričom žalobcom v tomto spore je subjekt odlišný od banky, súd ex offio pristúpil k preskúmaniu aktívnej vecnej legitímácie. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách totiž môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019 "ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ." Problematika postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu je riešená aj v judikáte R60/2018, podľa ktorého "ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon".

18. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že úver s úrokmi z neho bol splatný. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takéto druh pohľadávok.

19. Na prejednávajúcu vec je potrebné aplikovať spolu s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka aj § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého sa v prípade záväzkových vzťahov, ktoré vznikli na základe spotrebiteľskej zmluvy upravenej v § 52 Občianskeho zákonníka, uplatní osobitný právny režim. Ak totiž ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré má spotrebiteľ ako dlžník vykonať v splátkach, môže veriteľ ako dodávateľ žiadosťou uplatniť stratu výhody splátok a žiadať dlžníka o zaplatenie celého zvyšku dlhu až po uplynutí troch mesiacov od omeškania s úhradou tej splátky, ktorá zosplatenie vyvolala a ak súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Veriteľ má tak zákonom stanovený presný čas na zosplatenie, a to najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, pre ktorú k zosplateniu došlo a od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace. Podmienkou je, že dlžník s úhradou prvej omeškanej splátky stále mešká, ale aj to, že mešká aj s ďalšími splátkami, a to druhou a treťou, ak sa na takýchto podmienkach v zmluve so žalobcom dohodol. Zákonom stanovenú lehotu na uplatnenie práva zosplatiť úver má preto veriteľ len do splatnosti tej splátky, ktorá bezprostredne nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, inak jeho právo zaniká. Pokiaľ veriteľ svoje právo zosplatiť úver nevyužije, nedochádza k splatnosti celého úveru, ale platí pôvodné dojednanie strán, že dlh bude platený v splátkach. Právo podľa § 53 ods. 9 môže dodávateľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť a len za predpokladu, že omeškanie s prvou splátkou trvá. Prvou splátkou je aj každá ďalšia splátka, s ktorou sa dlžník dostane do omeškania potom, ako predchádzajúcu omeškanú splátku uhradí.

20. Žalobca je povinný preukázať, že jednotlivé podmienky vyžadujúce na platné postúpenie pohľadávky boli splnené. V predmetnom spore žalobca preukázal, že žalovaný bol v omeškaní so zaplatením splátky splatnej v mesiaci november 2017, a preto právny predchodca žalobcu ho výzvou zo dňa 02.02.2018 vyzval na zaplatenie dlžnej sumy do 16.02.2018. Daná výzva bola realizovaná v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s tým, že podľa predloženej doručky bola táto doručená žalovanému dňa 09.02.2018. Keďže žalovaný nezaplatil dlžnú čiastku, právny predchodca žalobcu využil zákonnú a zároveň zmluvnú možnosť (čl. V. bod 35 Obchodných podmienok) na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Hoci právny predchodca žalobcu vyhotovil listinu - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.03.2018, súdu ani napriek výzve nepreukázal, že tak vážnu listinu, akou je zosplatenie úveru, doručil žalovanému. Pre splnenie podmienky požadovania úhrady celého dlhu je nevyhnutné, aby sa listina, ktorej obsahom je okamžité zosplatenie úveru, dostala aspoň do dispozičnej sféry žalovaného, teda aby táto bola žalovanému odoslaná a doručená, nepostačujúcim pre splnenie uvedenej podmienky je preto len písomné vyhotovenie listiny. Žalobca tak nijakým spôsobom nepreukázal reálne doručenie alebo aspoň odoslanie danej listiny žalovanému, a preto podmienka pre platné postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. nebola splnená. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. predstavuje kogentné ustanovenie, ide o záväznú právnu úpravu, od ktorej nie je možné sa odchýliť, pretože ide o podmienky pre postúpenie bankových pohľadávok (obdobne viď rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/148/2019 z 28.01.2020 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/9/2021 z 05.05.2021).

21. Z povahy ustanovenia § 45 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielaťľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s

prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020).

22. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že došlo k okamžitému zosplatneniu úveru (odoslaniu alebo doručeniu danej listiny žalovanému), potom došlo k postúpeniu nesplatenj pohľadávky, t.j. išlo o postúpenie v rozpore s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., teda o absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobe z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie nie je možné vyhovieť, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

23. Žalobca v priebehu konania zobral žalobu čiastočne späť, a to čo do sumy 358,99 eur spolu s príslušenstvom. Keďže žalobca využil svoje dispozitívne oprávnenie nakladať so žalobou, pričom v danom prípade, kedy k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo pred otvorením pojednávania, sa nevyžadoval súhlas žalovaného, súd konanie v časti o zaplatenie sumy 358,99 eur spolu s príslušenstvom zastavil.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovaný bol v predmetnom konaní v plnom rozsahu úspešný z dôvodu zamietnutia žaloby. Keďže si však žalovaný neuplatnil nárok na náhradu trov konania a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú, súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.